

LÉČEBNÁ KOSMETIKA S OBSAHEM PŘÍRODNÍCH LÁTEK

ÚVOD

Dlouhodobá expozice kožního povrchu ovzduší způsobujícímu jeho vysýchání vedla i u lidí k vývoji pochodů udržujících a regulujících v kožních strukturách nezbytný obsah vody. Stejnou důležitost má zachování pružnosti, schopnost odlučovat odumřelé kožní buňky, obnova povrchového lipidového filmu, imunitní odpověď buněčného typu a tvorba pigmentu chránícího před UV paprsky.¹

Tak zvaná **suchá kůže** vzniká na základě vrozených (porucha procesu rohovatění; atopie, ichthyóza) nebo získaných faktorů (dlouhodobé nebo nadměrné užívání povrchově aktivních látek – tenzidů – a stárnutí kůže). Na jejím vzniku nebo dekompenzaci dosud klidných ložisek ekzému či lupénky se mohou podílet též sezonní vlivy (suchá a chladná roční období). Dochází totiž ke změnám bariérových funkcí, vedoucím zejména ke ztrátám vody a lipidních složek a projevujícím se pálením, svěděním, hypersenzitivitou a zvýšenou vulnerabilitou pokožky. Stárnutím kůže se pokožka ztenčuje a získává pergamenovitý vzhled.

V terapii projevů suché kůže se stává nezbytnou pravidelná hydratace a promašťování vhodnými externy (masti, krémy, „mléka“), obsahujícími především tzv. humektanty (glycerin aj.), rostlinné oleje, lanolin, vitaminy A, E a F, allantoin aj.^{1,2}

Kůže vlasaté části hlavy vykazuje významně intenzivnější mitotickou aktivitu, přičemž její integrita je porušena velkým množstvím pro-

Robert Jirásek Edukafarm, Praha

Kůže a její nejsvrchnější vrstva – pokožka (epidermis) – představuje nepostradatelnou biologickou bariéru (integument), která se v průběhu fylogenetického vývoje člověka vyprofilovala v soubornou tkáň, zabezpečující – je-li neporušená – jeho přežití a ochranu v mnohdy nepříznivých podmínkách životního prostředí. Kůži také chápeme jako orgán trvale vystavený působení chemických a fyzikálních vlivů, mikrobiální kontaminaci, mechanickým traumatům apod.

cházejících vlasových folikulů. Pokožka hlavy je pokryta emulzí z rychle se odlučujících rohových buněk („lupy“), prosáklých mazem a potem. Zvýšená tvorba lupů nastává nejčastěji v důsledku hormonálních výkyvů a může vést až ke vzniku zánětlivé parakeratózy. Semiokluzivní podmínky na hlavě navíc vytvářejí terén pro mikrobiální, resp. mykotickou kontaminaci pokožky, čímž se celý problém zhoršuje. K mytí vlasové pokožky jsou pak vhodné šampony s neagresivními pěniči a protektivními látkami, event. s látkami mírně denatujícími (omezují mitotickou aktivitu a zpevňují kožní povrch).¹

LÉČEBNÁ KOSMETIKA S PŘÍRODNÍMI KOMPONENTAMI

Curarina mast s echinaceou

se řadí mezi přípravky regenerující suchou, popraskanou a poraněnou pokožku a je vhodná též k ošetření pooperačních jizev, drobných popálenin, okolí bérkových vředů a proleženin. Aplikuje se 1–2krát denně. Obsahuje mandlový olej a panthenol, podporující hojení ran. Výtažek z třapatky posiluje obranyschopnost kožního povrchu, podporuje zacelování jizev a je zcela netoxický.³

Curarina krém s přírodním vitaminem E

je určen k aplikaci také na přesušenou pokožku, zejména obličje, krku a dekoltu. Tyto partie s jemnou pokožkou jsou obzvláště vystaveny působení povětrnostních vlivů (mráz, vítr, sluneční záření), proto se doporučuje pečovat o ně kvalitním krémem s antioxidanty (zde vitamin E) a opět echinaceou. Pravidelným používáním 2–3x denně se vyhlazují vrásky a pokožka znovu získává pružnost, např. i po opalování.

Sensitop F lipolotion

je pleťové mléko neobsahující kortikosteroidy, barviva ani tekutý parafín. Používá se den-

ně po mytí, sprchování nebo koupeli a nechá se vsáknout do pokožky. Přivítají ho nemocní s atopickým ekzémem, protože utiňuje svědění, zpevňuje a hydratuje pokožku. Obsahuje olej z pupalky dvouleté (bohatý zdroj kyseliny linoleové), výtažek z kostivalu (hlavní složkou extraktu je hojivý allantoin), přírodní vitamin E (antioxidant), heparin a růžovou silici (s konejšivým geranielem, linaloolem a nerolem).⁴

Dermolaval

sprchový gel a šampon bez parfému, konzervačních látek, barviv a tenzidů při pravidelném používání snižuje nadměrnou produkci mazu a upravuje ochranný kožní film. Je vhodný k mytí mastných vlasů se sklonem k tvorbě lupů. Lze jej aplikovat dlouhodobě, navíc příznivě ovlivňuje mikroflóru pokožky. Obsahuje hypoalergenní extrakt z propolisu (směs živic, pylu a dalších látek, využívaná včelami k ucpání otvorů v úlu).⁵ Malé množství se nanáší na postižená místa, rozetře se s trochou vody a nechá se několik minut působit; poté se opláchně vodou, a to 2x denně alespoň 3 týdny, pro udržení účinku dále 1–2x týdně. Lehce osušenou pokožku se doporučuje promazat krémem nebo pleťovým mlékem.

ZÁVĚREČNÉ SHRNTÍ

Curarina mast a krém, Sensitop F pleťové mléko a Dermolaval sprchový gel a šampon představují ucelenou řadu léčebné kosmetiky obohacené o cenné přírodní látky (výtažek z třapatky, kostivalu, mandlový a pupalkový olej, panthenol, vitaminy E a F, extrakt z propolisu atd.). Zmíněné přípravky jsou vhodné k pravidelnému ošetřování problematické (suché) i nemocné pokožky (ekzém, lupénka, kožní rány atd.). Neobsahují kortikosteroidy, barviva, konzervační látky ani umělé parfémy, mají zanedbatelný alergizační potenciál a jsou všeobecně dobře snášeny. Všechny jsou k dostání v lékárnách bez lékařského předpisu.

Literatura:

1. Záhejský J. *Zevní dermatologická terapie a kosmetika*. Praha: Grada Publishing, 2006.
2. Voldánová A, Voldán V. *Léčení kožních chorob*. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1958.
3. Jahodář L. Toxicita rostlin s obsahem pyrrolizidinových alkaloidů. *Naše léčivé rostliny* 1997; 34:95–97.
4. Soukup JB. *Suroviny v parfumerii a kosmetice a jejich zpracování*. Praha: Práce, 1950.
5. Mika K. *Fytoterapie pro lékárov*. Martin: Osveta, 1991.